

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. — Depisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Vabilo na naročbo.

Vse gg. dosedanje naročnike, katerim naročnina poteče konec junija in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Naroda“.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.

Za četrt leta 3 " 30 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — kr.

Za četrt leta 4 " — "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejeman " " 3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

Barbarizem v slovenskih krajevnih imenih.

Ω. — Življenje narodov se vrši po istem notu in po istih postavah, kakor življenje, rast in propast drugih neduževnih bitij. Vsaj klije in dela povsod in zmirom ista moč, isti živelj. Zelen travnik, katerega je posula čvetočega in duhtečega črez noč silna povodenj s kamenjem, peskom in glinom, zastane mnogo let gol in pust; vrtovje ga jame poraščati, in ako nij gospodarja, ki bi isto trebil s krepko roko in ostro lopato, promeni se plodni travnik kmalu v neploden vrbov log, in potem treba mnogo žuljev in mnogo potnih obrazov, da se očisti zane-marjeni del.

Ali se ne godi nam Slovencem isto tako, ko se trudimo in mučimo v silnem delu, da bi izruvali in iztrebili strupene izrastke, ki jih je posejala pri nas prisi lna germanizacija, in ki se množijo in širijo, kakor neplodno vrbičevje po posutem travniku? Tu in tam, zdaj in zdaj se uniči nov izrastek, mnogokrat uspešno, a mnogokrat žalibog tako, kakor prerokuje sveto pismo spokornemu grešniku, katerega pri novem padcu obišče namesto enega prognanega — sedem novih hudičev.

A zbog tega imamo še močij dovolj in voljo tudi; in stvar naša postaja vendar le od dne do dne trdnjša; bodimo torej pozorni na vse, in na najmanjši škodljivi izrastek, ki bi utegnil v teku let svoje veje pre-gosto raztegniti. V en takov škodljivi abus obrniti pozornost, je namen teh vrstic.

Nemštvo, ki nas se drzne imenovati skranje svoje otroke, prizadevalo si je od nekdaj s pomočjo vlade, z velikonemško politiko se vkvarjajoče, smatrati nas vedno le za svoje. In da bi vsaj vnanjemu svetu nasproti, ki nejma prilike, spoznavati naših razmer, očitvidno dokazalo, da smo le bastardirani nemški rod, ki se mora popraviti in ozdraviti, vzelo in zatrla nam je vse, kar bi količkaj moglo zaznamovati našo slovansko individualnost. Vsak, kdor živi mej nami, lahko vidi in vé, kako se je ravnalo in se ravna s šolami in uradi, z obrstvom in narodnim gospodarstvom, sploh z vsem, kjer koli bi se za pičico moglo svetu pokazati, — da smo! To je bilo; in da je še, tega nij treba razpravljati.

Živ, jasen dokaz, kako daleč je segala ta brezobzirna nemška aroganca, je to, da

nam še lastnih krajevnih imen, katera so vendar jako nedolžne stvari, niso pustili v miru; tudi ta, in posebno ta, bodi si krajevna, ali lastna družinska imena, so pačili in bedasto ponemčevali. Brez vse sisteme, nego te, da so se po nemško glasila, brez pomisleka, kakor le tega, da morajo po svetu vedeti, da tu po lepej našej slovenskej domovini ne živi Slovan, nego Nemec, — Nemec in zopet Nemec.

Z razpisom c. kr. kranjskega deželnega poglavarja dne 25. septembra 1857, dež. post. št. 8, (in valjda je ob istem času enak ukaz izdan tudi po slovenskem Štajerji in drugod), je priobčila vlada po grofu Chorijskem, pooblaščenem k temu „imenitnemu“ delu po pismu c. kr. Bachovega ministerstva notranjih zadev dne 9. avgusta 1854 št. 8301 nekov imenik naših slovenskih krajevnih imen v slovenskem in — nemškem jeziku. Samo ob sebi je to sigurno smešno; a vendar ima svojo žalostno stran. In ako vprašamo, čemu privedati nedolžnim slovenskim vaškim imenom smešne in neumne nemške prestave, narejene po posebnem vladnem povelji, nikakor opravičene, ni po rabi, ni po jeziku in znanstvu, — odgovoriti si moramo sami, da pri tem dotičniki sigurno niso imeli družega namena, nego germanizirati, in svetu kazati laž za resnico, da je tu pri nas „nemška“ zemlja. Le vzemite isti imenik v roke, in gledite, kako krasne prestave je vstvarilo kulturno nemštvo; človek bi mislil, beroč ga, da hodi v duhu po bregovih Nekarja. In nij ga človeka, ki bi rabil kedaj le-te „monstrume“ tendenciozne filologije, da se bogu usmili. Samo nepoboljšljivi c. kr. uradi, za-

Listek.

Tristoletnica tiskarstva v Ljubljani.

(Spisal Albin Arko.)

(Dalje.)

Leta 1575. je natisnil:

I. „Eine christliche Leichenpredigt, bei dem Begräbniss des am 22. September 1575 gegen die Türken bei Wudaczko in Kroatien gebliebenen Hörberd VIII, Freiherrn zu Auersperg, Erbkämmerers in Krain und der Windischen Mark, Römisch Kaiserlicher Majestät und fürstl. Durchlaucht Erzherzogs Karl zu Oesterreich, Rathes etc. und Landeshauptmanns in Krain. Gehalten durch Magistrum Christoph Spindler, einer ehrsamten Landschaft in Krain bestellter Prediger. Gewidmet dessen Wittwe, der Frau Maria Christina geb. Freilin von Spauer und Valör.“ To je najstarejša, 16. decembra 1857 pri Mannel-u v Ljubljani, v majhenem

quartformatu tiskano delo, velika redkost tipografična.

II. „Herbardi Auerspergij Baronis etc. Rerum Domi Militiaeque preclare gestorum gloria praestantissimi Vita et Mors ad salutem et commodum Patriae transacta, et in Croatiae extremis finibus ad Budatschkum X. Calend. Octobr. in proelio adversus turcas omnis memoriae crudelissimos Christianorum salutis oppugnatores gloriosissime opetita a Georgio Khisl de Kaltenbrunn. Haered-Ampliss. Ditionis Goritiensis Dapifero properanter et turbulente descripta. Labaci in officina Manlii. MDLXXV. Predgovor ima 17, delo 57 strani. Tiskano je 16. decembra 1575. To knjigo ima c. k. licealna biblioteka v Ljubljani.

III. Pod številko II. navedeni latinski pogrebni govor Georg Khisl-na na Herbardi Auersperg-a, v nemški jezik predstavljeno po Hanns Kratzenbacher-ji. „Gedruckt in der fürstlichen Hauptstadt Laibach im Fürstenthume Krain durch Hanns

Mannel 1575.“ Tiskano je ta govor v majhenem quart. (Kleinquart.)

IV. „Joannis Saliceti Rede wider die Türken.“ Tiskano 20. julija 1575. (Valvasor XI. Buch. Seite 716.)

V. „JESUS SIRAH, ali njegove bukvice (latinsku ECCLESIASTICUS) sa vse ljudi, suseb sa kershzhanske bisbne Ozhete inn Matere v slovenski Jesik stolmazhene etc. sday pervizh drukane.“

„Jesus Syrach. Windisch sampt kurtzen Argumenten veber alle Capitel vnd einem nützlichen Register so am end des Büchleins zu finden ist.“

DRVKANV V LVBLANI

Skusi Joannes Mandelca.

MDLXXV.

„Gewidmet vom Bünger und Buchdrucker Hanns Mannel, dem Edlen vnd gestrengen Herrn Hansen Khisl zum Kaltenbrunn. Ritter, Obersten Erbdrukhsessen der Fürstlichen Grafschaft Görz, Pfandinhaber der Herrschaft Weixelburg, Königl. und Kaiserl. Mayestat

stareli davkarski beriči, in druge „gosposke“, kjer nij mož, ki bi znali jezik naroda, mej katerim živé, se poslužujejo ovih strahovitih porodov nemške fantazije, ki so živi insulti do našega narodnega bitja.

V sigurno veselje naših bralcev jim navedemo tu nekaj cvetic iz ovega imenika, ki pač ne potrebujejo nobenega komentara. Tako na priliko so bedasto predstavili vaška imena: „Mlinje,“ v „Mühlthal,“ Podmil v „Podmühl,“ Potočarska vas v „Potoischen dorf,“ Šegova vas v „Sigisdorf,“ Javorje v „Afriach.“ A to se še vsaj lahko čuje; a kaj poreče pameten človek k sledečim: za Brdom v „Sawerdam,“ Režišče v „Arschische,“ Ščurke v „Schurke“ Razbar v „Reswure.“ In superlatio vsega, kar more tendenciozna neumnost vsotvariti, je pač to: Zavratec v „Sauratz,“ Sestrenska vas v „Steindorf,“ Družinska vas v „Gesindeldorf.“ Visovlje na slov. Štajerskem v Gieskübel, Ritoznoj (na slov. Štaj.) v Rittersberg itd. To so vendar najstarejša slovenska imena, ki bi imela uže po čestiti starosti pravico terjati pijeteto; pa vse zastonj. Lepo ime: „Sinja gorica“ predstavili so v „Schweindorf,“ a nij to grozovita švabska aroganca? „Račje selo“ imenujejo v „Rappelgeschütt,“ in takih je na stotine po Štajerskem in Koroškem. In zakaj bi ne izhajali s prvotnimi poštenimi imeni, ki imajo globok pomen? Ponemčite jih, pritaknite jim svoje narodne tevtonske končnice, pišite jih z desetimi ali dvajsetimi soglasniki, pa vsaj ne predstavljajte jih tako neumno. Vsaj se še po krajih, ki so uže po več sto let zgol nemški, glasé prvotna slovenska imena, kakor Gradec, Draždane, Branibor, Lipsko, Lipnica in bog zna koliko drugih, o katerih še slavni nemški profesorji trdè, da niso nemška; in teh imen niso predstavili tako barbarično; ponemčili so jih, da jih je njihov neokretni jezik lažje prebavljaj, pa uničili jih niso. — To je nekoliko tistega neplodnega vrbičevja, ki je zasadilo svoje morilne korenike v našo zemljo; in ki bo od dne do dne močnejše postajalo, dokler ne preseže vsa tla. Še je čas, da se izruje s krepko roko. To bi bila naloga našega kranjskega deželnega zbora, da za Kranjsko oskrbi novo izdajo krajevnega imenika,

etc. Rath, auch Fürstl. Durchlaucht Hofcammerraths-Präsidenten etc.“

Poklonjenje (Widmung) je datirano iz Ljubljane 11. oktobra 1575, tiskano kot predgovor na 6 straneh v nemškem jeziku.

Text obsega v slovenskem jeziku 228 strani. Pridejan je register tudi v slovenskem jeziku, ki obsega 7 strani. Knjiga je tiskana v oktav. To delo hrani c. k. licealna biblioteka v Ljubljani.

VI. „Des Erzherzogs Karl Nev aufgerichtete Perwerksordnung. Gedruckt zu Laidbach durch Hannus Mannel MDLXXV.“ Tiskano je na velikem Quart in obsega 27 listov. Na prvej strani je natisnjen lepo z lesa rezan avstrijski grb. To knjigo ima tudi c. k. licealna biblioteka v Ljubljani.

Leta 1576. je natisnil:

VII. „Passion is usih štirih Evangelistov u Peissem od Jurja Dalmatina sdej pervizh sloshena v vishi kokar ta nemshka „Mensch! beweine deine Sünden gross,“ al kokar ta slovenska peissem. Sveti Paul v enem listu.

(Dalje prih.)

drugod po Slovenskem pa naj rodoljubi pišejo le prava slovenska imena in ne neumnih nemških prestav. Po postavodajalnem potu se pride v okom groznemu barbarizmu, ki se širi na podlagi ovega ukaza iz reakcionarnih časov. Da bi bila stvar tudi uradnijam in oblastnijam ugodna, ne bode sigurno nihče dvomil; vsaj le tako bode mogoče priti do edinosti v pisavi, brez katere mnogokrat nij moč zabraniti neizmerne zmote in mešnjave. Resna in važna stvar, kakor je ta, zasluži preudarka.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. junija.

Na *Dunaji* so se 25. junija oficijalno začela obravnavanja zaradi ponovljenja avstrijsko-ogerske colne in trgovinske zveze. Navzočni so bili Szell, Simonyi, Pretis in Chlumetzky. Ogerskima ministroma se je naložilo, naj pismeno svoje želje izrazita.

Časniki raznih barv konstatirajo, da se je nova ultramontanska stranka, katero je nemški kardinal *Rauscher* snoval, osmešila še pred porodom in ne bode nič iz nje.

Češka „Politik“ v uvodnem članku od zadnje srede konstatira, da Ravšerjeva še ne rojena ali močno v „*Volksfreund*“ k življenju klicana katoliška državna stranka nahaja simpatije le pri nemških psevdo-liberalcih. Pri tej priliki staročeški list ponavlja izreka, da češki narod nij klerikalen, na Češkem nij nobene klerikalne stranke: „na Češkem so pač narodni kleriki, a nij nobenega klerikalnega narodnjaka,“ pravi „*Politik*“.

O vprašanji *kanonov* za našo artilerijo smo uže poročali. Naše vojno ministerstvo se je odločilo, kanone liti iz jekla in bronce po general Uchatiusovej iznajdbi. S tem nij zadovoljen pruski kanonolivec Krupp in, trdeč, da je izdelovanje Uchatiusovih kanonov, če so prav iz drugačnega materiala, po njegovej iznajdbi ponarejeno in posnemano, hoče se pri cesarji pritožiti in avstrijsko vlado tožiti.

Ljudvik *Kořut* je svojim vernim Magjarom poslal zopet pismo, v katerem graja zedinjenje Tiszovcev z Deakovci, in posebno Tiszovo ostro prijemlje, da je brez potrebe izpremenil svoje prepričanje. — Na koncu hoče tudi, naj Avstrija plačuje col za blago in surovino, ki se iz Ogerskega v Avstrijo izvažajo. Tako bode Ogerska dobila toliko milijonov na leto, kolikor ima sedaj deficita.

Vnanje države.

Iz *Belgrada* se „P.“ poroča, da je mej Anglijo in Rusijo dogovorjeno postopanje glede vzhodnega vprašanja tako, da se kristijanje oslobodé in Carigrad Rusom v oblast pade.

Na *Francoskem* so povodnje zlasti vsled izstopa rek Garonne in Adour, večjo škodo naredile, nego je bilo od kraja misliti. Mostovi v Toulouse so poškodovani, več hiš je skupaj palo, dosta ljudij je usmrtenih, več ranjenih. Tudi iz drugih krajev prihajajo žalostna poročila in slabo deževno vreme ne neha.

Potrjuje se, da je francosko ministerstvo do prepričanja prišlo, da je treba to narodno skupščino uže avgusta razpustiti. Oktobra bodo nove volitve.

V *Rimu* so bile 21. t. m. volitve. Skoraj vse oddane glasove je imel Garibaldi.

Angleška „Morning Post“ Nemcem posveti, kakor se jim spodobi. Omenja znani članek ruskega „Golosa“ pravi: „Nemčija si nij le nezaupanje vsega sveta nakopala na glavo, temuč je še zaupanje najboljšega kolega zapravila. Z vojno v srcu, z orožjem v roci, a mir na jeziku je povsod strah vzbudila.“

V prihodnjej seji *pruskega* deželnega zbora bode na vrsti uredba ali nova organizacija občin.

Dopisi.

Od Kolpe 20. jun. [Izv. dop.] Neki Marko Dimitrovič, hrvatsk „plemenit“ seljak iz Zdihova pri Severinu je uže l. 1860 proti trijem mliniskim posestnikom v Vukovcih, na Kranjskem, Matiji Flapek, Jos. Kobe in Peter Suteju pri nekdanjej sodnji v Severinu tožbo zaradi tega vložil, ker ga baje v pravici ribarstva motijo. — Dan razprave je bil pri sodu v Severinu razpisan. Kranjski mlinarji gredo k sodu črnomeljskemu, ker niso znali, kam da so pozvani. Za to so na Dimitrovičovo tožbo v Severinu kontumacirani bili. Vse prošnje za „restitutio in integrum“ so bile zastonj. Kranjski mlinarji so morali ribarstvo v slapu svojega mlina opustiti, ako ravno Dimitrovič nikd ar na ribarstvo prava nij imel, ker pravo ribarstva po mlinarskem in vodnem zakonu na Hrvatskem graščakom pripada.

Razumeje se ob sebi, da so kranjski mlinarji poleg izgube ribarstva še mnogo stroškov plačati morali, kar jih je še bolj peklo. Zavoljo tega vsega je mej Dimitrovičem in temi mlinarji iz Vukovec pozneje do konflikta prišlo. Dimitrovič je rečeno dobljeno pravdo hotel na svojo korist in na kvar onih kranjskih mlinarjev porabiti. On je zahteval koncesijo gradnje mlina na desnej strani, Kolpe tako, da bi bil pol slapa kranjskih mlinarjev za se porabil in moč vode na levej strani Kolpe kranjskih mlinarjev oslabil, ali še celo uničil.

Izpodletelo je Dimitrovičevim nakanam še za ban Šokševićeve vlade to nameravanje, ker je jasno, da je segal v tuje pravo. Dimitrovič v svojej jezi nij dal miru, zabavljaj je zmirom kranjskim mlinarjem in porabil je čas famozne in grde Rauchove vlade iz časov lonjskopolskih umazanostij, ter prosil zopet koncesije za gradjenje mlina na rečenem mestu. Postal je, ali delal se je zaigrizen Magjaron in dobi za pravo, gradjenje mlina na desnem bregu Kolpe, ravno nasproti mlina na levem bregu. Vrh vsega tega, da se je „res judicata“ oporekala po ondašnjem pristavu Weisu. Čudno je bilo, da se je pristav Weis upal nezakonito koncesijo dati.

Kranjski mlinarji pa vložé pritožbo o Weisovem odloku uže za Mažuraničeve vlade in nezakonitost ter nekompetenco Weisovega prenačlenja dokažejo. Bana Mažuraniča pravičnejša vlada ovrže, po nezakonitem postopanju adjunkta Weisa pridobljeno koncesijo gradnje mlina po Dimitroviču v nekorist kranjskih mlinarjev.

A ipak ne miruje Dimitrovič. Počne brez vprašanja, ali je koncesija v veljavnosti in pravnej moči, mlin na Kolpi graditi in na vse strani kranjske mlinarje dražiti, da je bilo zmirom večjega kara, sovraštva, pretepanja in še celo grozenja smrti.

Sovraštvo je raslo. Dimitrovič je rekel, da mora še letos kranjske mlinarje potolči, ker hoče tako dolgo nanje pucati, dokler vse pobije, on je „plemenit“, on more to storiti, drugi nijeden, ker premoženje je uže tako s pravdami in lehkomišljeno zabil.

Kakor Dimitrovič nakanil, tako storil. 16. t. m. po pôlu dne so naši mlinarji iz

otoka Kobeti ribarili, ker so ribarstvo od znanega brv. grofa Nungenta v najem vzeli. Osem jih je bilo in so ravno okolo slapa mlinarjev iz Vukovec ribarili.

Na to pride Dimitrovič k vodi, kriči na ribarje in zapoveduje, da se imajo umakniti drugače bode „pucal“, drži revolver v roci, hanžar ima za pasom, enega slugo pošilja domov še po puške ali sluga nij hotel iti, skrnil se je. Dimitrovič počne streljati na ribarje, kateri so bili v vodi, in toliko, da so s pomočjo droga na suho prihiteli, dva pota je ustrelil. Dva strela nijsta zadela nič, hoče tretji pot streliti, a v tem hipu mu odbije eden ribarjev, Kobe, vojak, s kolcem revolver iz roke, da mu na tla pade. Imel je šestceveni revolver še tri strele, ki niso izpraznjeni bili, kajti revolver poči 3 krat tačas, ko ga je bil Kobe uže iz rok izbil. Dimitrovič se obrne proti domu in pri tej priliki ga eden razdraženih napadencev nseka s kolcem za šisek tako, da se na tla zvrne. Na to pritečejo drugi ribarji, kateri so se bili zavoljo smrtne opasnosti po grmovji poskrili. Kričali so srditi nad njim: „ti si nas in naše sosede ubijal, nas vse ubiti se grozil, pogini ti, kaj bi po tebi nas in naših več poginili moralo, kar živiš nam miru ne daš, in skoraj si nas po svojih sleparskih pravdah ob premoženje spravil“. Kar je bilo pri rokah, to je padalo po ubozem Dimitroviču. Ubit je bil na mestu.

Dimitrovič je bil strašen človek. Vse se ga je balo. — Veliko se od njega pripoveduje; njemu je bilo človeka potolči prav malo. Večidel je bil v preiskavah, 65 let star, velik pravdaš in povsod nevaren. Njegovi sosede in mnogo družih, kateri ga poznajo, rečejo, da je 20 let prepozno umrl.

Neki občinski bilježnik M. je bil prijatelj Dimitroviča, ta je baje očitno izrekel: „če bi zdihovčani Dimitrovičevi sosede bili pametni, onda bi oni morali sedaj Kranjce pobiti“. Dražite zmirom, bodete videli, kako boste plačani, ako ne bodete svojih pet odnesli.

Jaz nečem Kranjca ni Hrvata zagovarjati, najmanj o takovih činih. Pred zakonom smo jednaki, bil Hrvat, bil Kranjec, i krivec dobi zaslužen kaznen. A to bodo drugi za to poklicani moške sodili; vsaj so se preiskave počele, in več jih biva uže v zaporu.

Činovniki bi pa morali mir in red mej ljudstvom uzdržavati a ne na ubijanje nagovarjati.

Domače stvari.

— (Iz duhovenskih krogov.) Piše se nam: V Ljubljani je umrl kanonik Zavašnik. Njegovo dobro mesto je bilo tako izpraznjeno. Dva duhovnika bi bila rada to lepo kanoniško mesto zasela. Prvi je bil kaplan baron Cirhajm, drugi pa pl. Premerstein, sedaj vedno z nemško vlado glasujoči škofovi dež. šolski svetovalec in kandidat st. pöltske ali katere druge škofije. Cirhajm nij še deset let duhoven, moral je torej izprositi izjeme za-se, da bi bil kanonik postal. Ker imajo patronat ali pravico predlaganja za ta kanonikat grofi Lambergi, in majoratni gospod te hiše nekje na Štajerskem stanuje, tečeta oba na Štajersko, in zgodi se, da je bil mladi kaplan in baron gosp. Cirhajm na prvem mestu predlagan za korarja. — A kaj se zgodi. Nekov faj-

mošter Urbas, tudi nemškutar, poizvè slučajno po ženskih potih, kar sta bila ona dva v naglosti prezrla, da ima pravico predlaganja „senior“ Lambergov, ter da je nekje na Ogerskem še eden starši Lamberg, nego štajerski. Tiho se nanj obrne, „senior“ ga predloži, in g. Urbas je kanonik postal.

— (Biškup Strosmajer in Dobri-la) sta bila na Dunaji v avdienci pri cesarji.

— (Námestnik baron Pino) potuje zdaj po goriški deželi. — Te dni je bil na Furlanskem, denes pa odpotuje na Tolminsko.

— (Predelska železnica) je zopet upanje dobila, da se ustvari. Časniki poročajo, da je prišlo 20 državnih inženérjev merit na Predel.

— (Sviloprejke) se bodo letos pri nas prav dobro obnesle. Tako na pimer se nam pripoveduje, da bode g. Fačini, posestnik v Št. Vidu pri Zatičini imel letos osem centov galete. Niti eden svilnih črvov mu nij poginil. Sicer glej zadaj inserat.

— (Oče in sin.) V Ključaroveh pri Ljutomeru biva nad 70 let stari Stajmko, kateri ima edinega, okolo 46 let starega sina. Ta še nij oženjen, ker mu oče zavoljo nekih slabih lastnostij gospodarstva izročiti neče. Prav slabo se pogajata in kakor „Gosp.“ piše večkrat tepeta. Sin je nedavno zbolel. Oče mu pošlje po zdravnika k sv. Križu, kateri ga kmalu hude bolezni reši. — Nekega dne pride zdravnik nenadoma bolnika gledat kako in kaj da je z njim, ter najde zraven njega skledo juhe in mišnice v njej. — Sin hitro toži, rekoč: to so mi oče namočili; radi bi se me rešili: ker sem pa zapazil, da je mišnica noter, pa nijsem hotel jesti. — Zdravnik mišnico vzame, in naznani ves prigodek c. k. sodniji v Ljutomeru. — Oče je bil po storjeni preiskavi za nekrivega spoznan; sin pak — kot ozdravljen — prišel je v preiskavo ter pristal, da je sam bil mišnico mej juho mešal, in je le tak „ovači“ bil na očeta povedal. — „Brklež“, je bržej ko ne hotel po tem načinu očeta v večletno ječo spraviti in se sam potem veseliti lepe kmetije.

— (Cigani.) Od sv. Tomaža nad Veliko Nedeljo se „G.“ piše, da so 15. jun. zvečer cigani 2 ženskima, potem nekemu viničarju pobrali vso obleko. Tega so hudo sklali. Starček je branil svoje imetje pa skoro smrt našel.

Razne vesti.

* (Kolera) in sicer azijska se je na Dunaji pokazala. 23. t. m. je umrl en tavec v Flufhavzu na njej. Vse se je storilo, da bi se ta pošast ne širila dalje.

* (Tihotapci in finančni stražniki). V četrtek zvečer — tako beremo v tržaškem časniku, — sreča blizu 11 ure zvečer, na morji v luki Muje pri Trstu čoln, v katerem so bili trije „iblatarji“, veliko tihotapsko ladijo, ki je bila obložena s špiritom in poleg tega je bilo na njej devet kontrebantarjev. Stražniki so hoteli prisiliti tihotapce, da se ustavijo. Ali poslednji niso imeli baš mnogo veselja jadovati poleg dacarskega čolna in se stražniki javnega reda v tržaško luko, nego prijeli so vsa vesla v krepke roke, in zakadili se bliskoma čuvajskemu čolnu v rebra, prebili ga in preobrnil. Vsi trije c. kr. erarni čuvaji padejo v morje in malo je manjkalo, da niso vsi utonili. K sreči je bil nedaleč nek ribarski čoln, ki je otel z morskimi valovi boreče, ter je srečno pripeljal

na Riva della Sanità. Tudi razbiti čoln so ribiči pripeljali v luko, a po tihotapcih nij bilo ni duha ni sluha. Ušli so v božjem strahu s špiritom vred.

* (Pijanci.) V Dublinu na Irskem je 19. t. m. gorela velika fabrika žganja. 5000 sodov je bilo v ognji, strašen požar, žganje se je cedilo iz sežganih sodov po ulicah daleč proč. Pogumno so pošteni ljudje gasili bližnje hiše, ki so se bile vnele, ali tudi stari pijanci iz vsega mesta so vkup leteli in iz luž pili tekoče žganje, da so morali nekatere proč nesti. Kar vrstili so se, dokler nij policija jih zapodila.

* (Požrtvovanje za šole na Ruskem.) V Kunguru v Permskej guberniji je neki bogat meščan ali graždanin Gubkin dal na svoje stroške zidati velikansko poslopje za obrtnijsko šolo, katero ga je stalo 500.000 rublj. Isti Gubkin je požrtvoval 600.000 rublj. za vzdržanje te šole. — Mesto Irkutsk v vzhodni Sibiriji je uže več ko eden milijon rublj. izdalo za ustanovljenje in vzdržanje srednjih šol in je pripravljeno k zdatnim doneskom, ako ruska vlada tam napravi uže obečano univerzo. — V Kazanu se je po poročilu „Kazansk. biržev. listoka“ te dnij odprlo realno učilišče, ustanovljeno na mestne stroške. — V Tjumenju v zapadni Sibiriji je novi general-gubernator Kaznakov, ki se je potovaje po svoji guberniji mudil v tem mestici, sklical mestno starešinstvo, ter ga nagovarjal, da ustanovi gimnazijo na mestne stroške. V malo urah so v ta namen po mestu nabrali 20.000 rublj., neki trgovec pa se je zavezal, da boče zidati potrebno poslopje na svoje stroške. — Tversko mesto je kupilo poslopje za 62.900 rublj. za realno učilišče, katero se ima odkriti tekem tega leta. — „Donskaja Gazeta“ piše, da je z ozirom na razvitek vinogradstva donskega vojno načelstvo ustanovilo šest štipendij za donske kmetske sinove na Magaračkem učilišči za vinogradstvo in sadstvo v Krimu.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prane, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato tilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo družih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalesscière du Barry sestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij

mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici in tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigm. 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaštih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrodu Dieckl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Pápu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali novzetih.

UMRILI V LJUBLJANI

od 22. do 24. junija:

Marija Hiršel, soproga mašin. kurjavca, 48 l., na jetiki. — Marija Tišina, gostica, 30 l., na jetnem raku. — Jak. Anžič, delavec, 54 l., na srčnej hibi. — Luka Rihtaršič, delavec, 42 l., na jetiki. — Sofija Polasek, hči laboranta, 7 l., na vnetici grla. — Pavlina Škerjanceva, 3 l., na vnetici grla. — Miha Lampič, tesarski pomagač, 56 l., na pljučnici. — Elizabeta Kavčičeva, delavka, 60 l., na pljučnem vnetju.

Uradno naznanilo.

27. junija 1875.

Javne dražbe: Jurij Fuginevo iz Čepelj, 3. julija (I. Črnomelj). — Anton Vičičevo iz Berc, 6. julija (I. Hirska Bistrica). — Josip Kristanovo iz Studenca, 1. julija (III. Zatičina). — Matija Magajev iz Črnomlja, 1. julija (III. Črnomelj).

25. junija:

Evropa: Gregorin iz Beljaka. — Brodonier iz Zagreba. — Simandl iz Vidma.

Pri slona: Rusato iz Trsta. — Kastelic iz Dolenjskega. — Vicomi iz Verone. — Jakel iz Dolenjskega.

Pri Malici: Dutschka iz Dunaja. — Ježek iz Brna. — Weis iz Dunaja. — Pogačnik iz Novega mesta.

Pri Zamorci: Jagrič iz Ljubljane.

DUNAJSKA BORZA 26. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	—	—
1860 drž. posojilo	111	90	—
Akcije narodne banke	953	—	—
Kreditne akcije	28	25	—
London	111	45	—
Napol.	8	87	—
C. k. cekini	5	24	—
Srebro	101	65	—

Goriška čitalnica

potrebuje restavratérja in čuvaja. — Kdor želi oboje sprejeti, naj se pri podpisnem odboru ustno ali pismeno do konca julija oglasi, kateri mu bode daljne, jako ugodne pogoje naznanil.

V goriški čitalnici, 21. junija 1875.

Čitalnični odbor.

Stanovanje

v Schreyer-jevi hiši v špitalski ulici, št. 269 v I. nadstropji s 4 lepimi sobami, z veliko kuhinjo in z vso drugo pripravo se odda za sv. Mihel.

Natančneje se izve ravno tukaj. (224—2)

Gospodarji pozor!

Zavarovalnica „Minerva“

zavaruje po najnižji ceni

proti škodi po toči

za gotove premije ali pa proti menjicam.

Ravnateljstvo za slov. dežele:

Janez Jereb.

Pisarna v Ljubljani na starem trgu št. 155.

(164—7)

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kdor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezokusno in ne slabodišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlcevi pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin, 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisaditih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvirno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.

Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepiral, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočjo se pošto proti poštenu povzetju. (132—44)

Janez Fačini

v Št. Vidu pri Zatičini, pošta St. Rochus na Dolenjskem, ima

semena od čisto zdravih domačih in japonskih svilnih črvov

(233—1) v jako velikej zalogi.

Na sejmskem trgu

so prvičrat tu na ogled izpostavljeni največji ameriški

orjaški krokodili,

samec 117 let star, 12 črevljev dolg, samica 47 let stara, 7 črevljev dolga.

Denes po polu dne

se bodo slednji krmili z živimi ribami.

Vrhu tega

živ morski konj,

6 mesecev star, krmi se vsaki den.

Redek otrok z dvema glavama

na enem telesu, z otoka Samos.

Dalje ameriška opičarska kletka različnih opičarskih plemen.

Odperto je vsaki den od 8. ure zjutraj do 9. ure zvečer.

Vstopnina na I. prostoru 20 kr., na II. prostoru 10 kr. — Otroci in vojaki brez šarže plačajo polovico.

S posebnim spoštovanjem

Cölestin Vodrážka.

(232—1)

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Centralna razpošiljavna zaloga pri Albin Müller-ju, kemikarju v Brnu.

Dr. John Yate-jeva Florilina, rastlinski ustni cvet, je najboljšo sredstvo za ohranjanje zob, odstrani smradljivo sapo, ter jej podeli prijetno čvrstost, ozdravi zopet krvaveče in oteklo zobno meso, zabrani gnjilobo zob, je utrdi in ohrani inflamacijo v grlu in goltancu, 1 steklenica 60 kr.

Dr. John Yate-jev Serail zobni prašek, očisti tako zobe, da se ne odpravi samo vsled vsakdanje rabe običajno neprijetni zobni kamen, nego i zobna glazura, belina in čvrstost se s tem pospešuje, 1 škatlja 40 kr.

Dr. John Yate-jev Prompto-Olvio, (kapljice za zobe), garantirano sredstvo potolažiti brzo in z vspehom vsaki zoboból. 1 etui s pripravljeno volno 40 kr.

Turške kroglice, prežvekovalne kroglice za odstranjenje smrdljive sappe, ki izvirajo iz ust vsled pušenja tabakovnega, ali vsled zavžitih spiritoznih napojev itd., zelo potrebne pri obisku boljših in olikanih krogov, glediščev, plesov, salonov itd. itd., 1 škatlja 40 kr.

Dr. Borhaver-ja splošno zelišno zdravilo za želodec.

Ta aromatični in močni destilat je izborna sredstvo zoper slabo prebavljenje, in iz tega izvirajočo netečnost k jedi, péhanje in napenjanje, nervozni glavoból, pekočino, želodečno prehlajenje in trganje, bledičico, gliste, sploh pri vseh boleznih, ki izvirajo iz slabega prebavljenja, 1 steklenica 50 kr.

Müller-jeve zelišne prsne kroglice, znamenito olajšajoče sredstvo zoper kašelj, prso-ból, težko dihanje, suhi kašelj, hripavost in zoper vse šegetalne bolezni v prsih, 1 škatlja 30 kr.

Philokome, (zelišna-pomada), v svojih glavnih razdelih narejen iz rastlinskih oljev, ohrani lasje in brado v izvršni lepoti in moči, zabrani vsako stvorenje luskin na glavi, ter pospešuje rast lasij znova tam, kjer jih prej nij bilo, ozdravi v kratkej dobi vsakovrstno lasno bolezen, naj se učeno zove kakor hoče in nij treba zdravniške pomoči pri lasih in drugih enakih nesmislov. Učinek te pomade je čestokrat čudovit. 1 eleganten stekleni-pót 1 gold.

Orientalno lepoticno mleko. Mnogi imajo zahvaliti svojo lepo, čisto, belo in mladolično kožo edino le „orientalnemu mleku“. Vse na obrazu ali koži se nahajajoče napake, kakor: pege, šinje, lisaj, mozolji, samorodna ruščica, zagorelost brazde, krcavost itd. izginejo v nekolikih dneh in na mesto njih nastopi nježna, mladostna barva. Vsepeh je tako gotov, da se garantira popolna neškodljivost, 1 steklenica 1 gold. 50 kr.

(183—5) Gori omenjene specialitete se prave dobivajo:

v Ljubljani, pri gosp. Petru Lassniku.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.